

1 četvrtak, 26.05.2005.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 ... Početak u 10.14h
5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.
6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
7 Izvolite sjesti.
8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo tajnice, najavite predmet,
9 molim.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Predmet IT-00-
11 39-T, *Tužitelj protiv Momčila Krajišnika*.
12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospođo tajnice.
13 Ponajprije, ja se ispričavam stranama u postupku zato što smo počeli čak
14 kasnije nego što smo bili predvidjeli, no Vijeće je i jučer i jutros odvojilo
15 dosta vremena da bi vijećalo o tome kako dalje raditi.
16 Prije nego što to učinimo, Vijeće smatra da je izuzetno važno stranama u
17 postupku objasniti što je zapravo, po mišljenju Vijeća, *status quo*. U tom smislu
18 bih ponajprije htio skrenuti pozornost na riječi kojima nam se jučer obratio
19 gospodin Krajišnik.
20 On je rekao, citiram na osnovi privremenoga transkripta, sljedeće. Dakle
21 on je rekao: "Ja sam donio odluku vrlo nevoljno, oklijevajući dakle, da se sâm
22 pozabavim svojom obranom i da sudjelujem na ovome suđenju aktivno, a ne pasivno,
23 kako to činim sada. I ja se uistinu nadam da ću dobiti daljnju priliku da Vam
24 objasnim zašto se sve ovo dogodilo. Moj tim Obrane u ovome trenutku nije u
25 stanju pomoći mi pri utvrđivanju istine. Ja sam u to uvjeren zbog ove situacije
26 i uvjeta," i zatim nastavlja dalje.
27 Gospodin Krajišnik je također uputio jedno pismo tajniku Međunarodnog
28 suda, kojega je tajnik primio jučer, a sada je u tijeku izrada službenoga
29
30

1 Prijevoda, a Tajništvo je proslijedilo to pismo Raspravnom vijeću.

2 U svom relevantnom dijelu u tom pismu piše sljedeće, a ja ću ponovno
3 citirati: "U skladu s pravilom 44(G)" - o tome smo razgovarali jučer i
4 spominjalo se da je to greška i da se vjerovatno trebalo raditi o pravilu 44(F)
5 - dakle, u skladu s tim pravilom "Pravilnika o postupku i dokazima, ja sam donio
6 odluku voditi sâm svoju obranu u budućem postupku."

7 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da se radilo o pravilu 45(F).

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, 45(F). Trebao sam to primijetiti.

9 Hvala Vam što ste me ispravili, gospodine Stewart.

10 Dalje u pismu stoji: "Ja bih zatražio da Vi", dakle odnosi se na
11 tajnika, "da me Vi obavijestite o pravima optuženika kojega ne brani odvjetnik
12 već koji vodi sâm svoju obranu."

13 Ova dva odlomka koja sam upravo citirao ukazuju da barem u ovom trenutku
14 gospodin Krajišnik nije informiran, te da nije siguran o tome kako će se stvari
15 dalje odvijati. Zahtjev nekoga da se brani sâm mora se napraviti obaviješteno i
16 inteligentno. Dokazi koji su izneseni pred Raspravno vijeće sugeriraju da tomu
17 nije tako. Vijeće u ovome trenutku nije u mogućnosti priznati, odnosno
18 prepoznati zahtjev gospodina Krajišnika da se brani sâm kao zahtjev koji je na
19 valjan način upućen. Stoga se zahtjev gospodina Krajišnika u ovoj situaciji
20 smatra nedjelotvornim i to posebno u smislu odredbi člana 20. Sada sam zaboravio
21 što to tamo točno piše, ali citirali smo taj članak jučer. Radi se, naime, o
22 pravilima o dodjeljivanju odvjetnika. Stoga je *status quo* takav da bi gospodina
23 Krajišnika i dalje trebao zastupati odvjetnik kojega je imenovalo Tajništvo.

24 To je dakle *status quo*, a Vijeće je smatralo da je važno da obje strane
25
26
27
28
29
30

1 budu s tim upoznate.

2 Sada bih prešao i na drugo pitanje. Situacija je složena i može imati
3 velikih posljedica. Mi se kao Vijeće pitamo možemo li razriješiti tu situaciju u
4 ovome trenutku ili ćemo pak morati odrediti jednu statusnu konferenciju na kojoj
5 će se razmotriti svi vidovi ovoga problema, kako pravni tako i praktični, dakle
6 sve. Za tu statusnu konferenciju trebalo bi napraviti detaljne pripreme i to ne
7 samo strane u postupku da bi se trebale pripremiti, nego i mi kao Vijeće.

8 Da bismo konačno odredili trebamo li ostaviti ovu stvar za statusnu
9 konferenciju, htjeli bismo čuti dodatna pojašnjenja, dodatna objašnjenja samoga
10 gospodina Krajišnika i to posebno u vezi sa ovim što sam ja sada rekao. Naime,
11 radi se o tome što je gospodin Krajišnik rekao da nerado donosi ovu odluku, ali
12 da je ipak odlučio sâm sebe braniti. On je rekao da se nada da će dobiti daljnju
13 priliku da objasni zbog čega se sve ovo dogodilo.

14 Prije nego što Vijeće, dakle, ustanovi hoćemo li ostaviti sve ovo za
15 statusnu konferenciju, htjeli bismo čuti daljnja objašnjenja s tim u vezi od
16 samoga gospodina Krajišnika. Kratka prilika će biti dana i kasnije da se iznesu
17 komentari o tome što gospodin Krajišnik kaže.

18 Do sada nitko nije zahtijevao da se rasprava vodi iza zatvorenih vrata,
19 dakle nitko nije tražio poluzatvorenu sjednicu i mi smatramo da nema potrebe da
20 se to radi. Osim toga, mi bismo *propriu motu* bili donijeli odluku da se radi iza
21 zatvorenih vrata, no ukoliko netko ima drugačiji stav, mi bismo htjeli to čuti.

22 Gospodine Krajišnik, Vi ćete sada dobiti priliku da iznesete daljnja
23 svoja objašnjenja u vezi s tim što Vas, zapravo, navodi na sve ovo, odnosno
24 zašto donosite ovakvu odluku, a istodobno kažete da to činite nerado. Dakle, mi
25 ćemo Vam dati priliku da Vijeću to detaljnije objasnite. Izvolite.

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: Prvo, zahvaljujem se, gospodo sudije, što ste mi omogućili da
2 Vam se obratim.

3 Ja sam razumio da bi trebali da donesete odluku da se organizuje posebna
4 statusna konferencija. Mislim da bi - to je moj prijedlog, skromni - da bi bilo
5 dobro da statusna konferencija bude organizovana i da se ne daje samo meni
6 mogućnost da ja iznosim danas razloge. Ja sam odlučio da se branim sâm. Vi znate
7 da takva odluka je svaki put iznuđena. To iznuđivanje takve odluke je nevoljno,
8 ali ja sam čvrst u toj svojoj odluci i zato Vas molim, ako dozvolite da Vam se
9 o... da Vam se obratim, da organizujete statusnu konferenciju i da se iznesu svi
10 argumenti. Kompleksna je situacija koja se može u kratkom vremenu iznijeti.

11 Što se tiče zatvorene ili otvorene sjednice, meni ne smeta otvorena
12 sjednica, naprotiv, ali ja smatram da se vrlo često manipuliše u medijima i sa
13 ovim Sudom, i sa pravdom i nepravdom, i zato sam ja protiv medijskih
14 manipulacija i vrlo često predlažem zatvorenu sjednicu, jer se... jer ja
15 u...uv... sam uvjeren i vjerujem u Vas da ćete Vi na kraju donijeti istinitu i
16 ispravnu odluku. Da ja to ne vjerujem, ja bih onda tražio da se to što više to
17 razglasi. Ja sam od Vas na početku samo tražio jednu stvar. Tražio sam... nisam
18 kriv, al' ne da mi vjerujete da nisam kriv, da... omogućite mi da utvrdim
19 istinu. I cijeli siže problema što ja ovde vidim da idemo putem neutvrđivanja
20 istine, a to je objašnjenje koje bi najbolje bilo na statusnoj konferenciji. I
21 ja se izvinjavam što sam Vama stvorio probleme, ali Vi mene morate razumjeti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam potpuno svjestan kakva je optužnica, ja se moram boriti svim sredstvima,
2 normalno legalnim. Ja nisam nikakav disident, nisam nikakav skandal majstor, ja
3 ne uživam u tome, al' sam strašno nesrećan kad moram na... na jedan, da kažem,
4 nekad i neprimjeren način da se borim za svoja prava.

5 Ovo Sudsko vi... ovo advoka... ovi advokati, ja sam to rekao, bez želje
6 da im dajem nekakvu pozitivnu ocjenu, oni su dobri advokati, ali oni mene ne
7 brane dobro. To "ne brane", to treba objašnjenje i koliko je čiji učinak u tome.
8 Eto, to mislim da bi ovom prilikom bilo shodno.

9 Ja znam da uvaženi sudija Orije ne želi vel'ku... vel'ka objašnjenja, al'
10 ako je potrebno, ja sad mogu obrazložiti svaku pojedinost, al' za to mi treba
11 mnogo više vremena.

12 Možda ja brzo sam govorio, pa se izvinjavam.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, gospodine Krajišnik. Čak ako ovo
14 odmah postavlja pitanje: što biste Vi, zapravo, željeli učiniti, a da smatrate
15 nemogućim ako Vam pomaže odvjetnik? Mi smo u više navrata čuli Vašu želju da
16 postavljate pitanja svjedocima. Da li se Vi na neki način u tom smislu osjećate
17 ograničenim? Naime, Vijeće pokušava saznati što je to točno, jer s jedne strane,
18 Vi kažete da nerado to činite, a s druge strane, pak, izgleda da se na neki
19 način osjećate hendikepiranim time što imate odvjetnika, a opet istovremeno
20 kažete da su oni dobri advokati. Dakle, kakav Vi to hendikep tu sada imate?
21 Kakav nedostatak tu postoji, a da smatrate da ga nećete imati ako budete sami
22 vodili svoju obranu, potpuno sami?

23 OPTUŽENI: Prvo, gospodo sudije, kad govorimo o istini, ja u posljednje
24 vrijeme... ja sam Vas više puta molio da se obratim ovom Sudskom vijeću. Tražio

25

26

27

28

29

30

1 sam i da postavim pitanja i predočim dokumenta određenom broju ovdje ad... ovih
2 svjedoka. Sad je najezda lažnih svjedoka. Oprostite mi na ružnoj riječi
3 "lažnih". Pola njih ne zna da ne govore istinu radi toga što se sve to
4 pomiješalo. Ja ne znam na koji način se oni pripremaju.

5 I ja samo tražim da kažem tome svjedoku: "Evo Vam dokument." Tih
6 svjedoka imam dosta koji su pošteni, koji će reći: "Joj, ja nisam za to znao." I
7 moja je bila... prvi zahtjev s kojim se nisam složio sa svojim advokatom, ne da
8 ja preuzmem od njega, ovaj, ov... odbranu, nego da mogu ono što ja znam - ja sam
9 učestvovo u tome - i da to kažem.

10 Ako dozvolite, samo ću dva primjera uzeti. Vi se sjećate gospodina
11 Đokanovića. On je došao ovdje... Ja sam mislio da je on moj prijatelj. On je
12 ogorčen, potencijalno je optužen. Ja sam tražio samo da kažem: gospodin Đokanović
13 je rekao 16. juna je došô na Pale. Ja kažem, gospodine... I obavijestio je o
14 nekim nedjelima koja su vršena u Zvorniku. Ja sam samo htio reći Đokanoviću: evo,
15 16-og, Pale, bila je sjednica Vlade. Tu je... tog datuma je bila na dnevnom redu
16 stanje u Birču. Određena je komisija koja je otišla u Birač. Poslije toga je
17 otišô Karadžić i Mladić. I rekao sam: ej, sada u tom Zvorniku, u kome su
18 učinjeni zločini, tu je sjedište Vrhovnog suda vojnoga i tužilaštva, zašto nisi
19 rekô: taj Krajišnik... Il' ne znam: ako niko neće da počini... da utvrdi
20 zločine, gospodo, evo ja Vam dajem. Utvrdite to. Ja sam htio da pokažem zapisnik
21 sjednice Skupštine na kojoj je on rekô "nije izvršen zločin", gdje sam ja

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predsjedavô, a gdje ga je napô jedan, onaj... jedan, ovaj... jedan poslanik.
2 Vi... Vi ste dobili utisak da niko ništa nije preduzeo. Ispalo je... A ja... ja
3 sam u to vrijeme imao bolesnu suprugu, koja je poslije umrla. I sad sam ja trebô
4 da kontrolišem i Karadžića i Mladića. Ja... To se ne može utvrditi istina, ako
5 se nekom ne prezentira ovdje dokumenat. Uz najbolju namjeru, ja sam ta sva
6 dokumenta dao gospodinu... gospodinu, ovaj, Stewartu. Prvo je to na srpskom
7 jeziku. Tu ima mnogo dokumenata. On to nije uspio.

8 [redigovano]

9 [redigovano]

10 [redigovano]

11 [redigovano]

12 [redigovano]

13 [redigovano]

14 [redigovano]

15 [redigovano]

16 [redigovano]

17 SUDIJA ORIE: /nastavlja se prethodni prevod/ Ali iz ovoga što ste nam do
18 sada rekli mi se čini da Vi uglavnom tražite da Vam se dâ jedna šira prilika da
19 svjedoke i Tužiteljstvo suočite s materijalom koji Vi smatrate relevantnim i
20 koji bi mogao pokazati da njihovi iskazi ne odražavaju istinu, te da
21 postavljanjem nekih dodatnih pitanja tim svjedocima biste Vi nastojali postići
22 taj isti cilj.

23 Da li je to za Vas glavno pitanje, dakle aktivnije sudjelovanje u
24 postupku, odnosno malo više prostora da aktivno sudjelujete u unakrsnom
25 ispitivanju svjedoka Tužiteljstva, jer to je dakle faza o kojoj sada govorimo,

26

27

28

29

30

1 dakle da je to nešto što Vama uistinu smeta, te da Vi tu situaciju da se sami
2 branite vidite kao jedini način da se to postigne?

3 OPTUŽENI: Govorimo o vremenu koje je prošlo. Sad je odluka... Ja sam
4 odluku donio da se branim sâm jer tu je jedan veliki broj problema i pokušavam
5 da Vam objasnim zbog čega sam odluku donio.

6 Al' ima ne samo taj problem. To je jedan problem. Vi ste mene pitali za
7 advokata. Niste pitali o pozitivnim stvarima, nego o onome šta smeta. I zato sam
8 ja iznio... i ispašće hendikepirana moja izjava koju danas govorim.

9 Drugi je problem, evo da samo navedem, za gospodina Stewarta. Vi znate
10 sada... Ovi svjedoci koji dolaze... Samo ću još jedan primjer dati, pa onda se
11 nadam da ćete Vi zaključiti da l' treba dalje da govorim. Svjedoci dolaze ovde i
12 svjedoče danas, svjedoč... Ja znam da to nije istina i mi trebamo hitno da
13 reagujemo. I Vama hvala, ja napravim ovde CD koji hitno pošaljem i provjere naši
14 istražitelji da l' je to istina. I sutra ga gospodin Stewart pita i onda utvrdi
15 se da to nije tačno. Ja sad nemam istražitelja. Problem je istražitelja. To je
16 kompleksno pitanje koje bih trebao da obrazložem.

17 Ja sam rekô gospodinu Stewartu: "Samo je Isus Hristos mogô
18 na...nahriniti ljude sa pet hljebova i mađioničar napraviti hljeb bez
19 b...brašna." Ne može bez istražitelja. I to u ovom... u ovom momentu, sada kad
20 se pojavio kompleks jedan, kompletno, tada jednostavno kad se pojavim u
21 Sekretarijatu - ja sam Vama poslao tu papire - i kažem: "Evo dodatna sredstava
22 za istražitelje. Evo vam dopise i papire koje je SFOR za...zašt... ovaj,
23 konfiskovô. Dajte mi dodatna sredstava da platimo te istražitelje." Oni to

24

25

26

27

28

29

30

1 odbijaju. Na svakom koraku kažu: "Imaš... imaš advokata".

2 Ja arhivu imam tamo. Kad /nerazgovetno/ uđem u moju sobu... i tamo ja
3 ulazim isto ko u jedan brlog. Vidite kol'ko ste Vi meni dali ovih... ovih, ovaj,
4 dokumenata? Kad se pojavim tamo u za...zatvoru, kaže: "Imaš advokata. Ne treba
5 tebi posebna soba." Na svakom koraku mi postaje problem što imam advokata, ne...
6 p... ne... ne korist. Ja sam čovek za svaki kompromis bio, ali sam čvrsto
7 analizirô... U nas... u ek... u ekonomista postoji T-račun. Ovdje su aktiva i
8 pasiva, plusevi i minusi. Sad su minusi postali potpuno... potpuno minusi; minusi
9 je više nego plusevi. I zato Vas molim, ako Vi želite dodatne informacije,
10 kori... ja sam Vama predlagô, korisno je za sam proces. Ja sam primijetio kako
11 ispitujete da Vi želite utvrditi istinu. Ne možete utvrditi istinu. Ne možete.
12 Ovi ljudi ovde imaju svoje fantazije. Kad bih ja svjedočio, mnoge stvari bih
13 rekô: ja ne znam da li je to tačno. I to bi bio jedini pravi razlog.

14 Navešću Vam samo - oprostite, molim vas - gospodina Bjelobrka. Ako...
15 ako treba zatvoriti sjednicu, pošto će doći, onda zatvorite sjednicu. U papirima
16 postoji da sam ja glasô za njegov predlog. Ja sam tražio tada: /?de/ evo da ti
17 dam.... evo ti... evo ti ovaj dokument da vidiš da sam ja glasô za tebe - 131.;
18 jer je on to u svojoj glavi stavio kako sam ja glasô protiv. I ja z... ja sam
19 pročitô stotine i stotine stranica. Ja sam... Zato sam tražio samo od Vas: dajte
20 da iznesem, da utvrdite. I Vama će to biti korist. Nije interes ovom Sudskom
21 vijeću da donese presudu da... da... ona koja nije... nije na istini. Ja nisam
22 kriv, ali Vas ne tražim da Vi meni vjerujete. Dajte samo da možemo uraditi... I
23 danas bi bilo vrlo neozbiljno... Ja sam dobro odvagô i donio sam odluku. Rekô
24 sam: idem se branit sâm. Sve ću činiti da se učini... Sigurno ne može biti...
25 Ovo sad nije dobro.

26 Oprostite, ako treba... Evo, ja sam napisô, pripremio sam tu - da budem
27 ozbiljan - i za Sekretarijat i za Vas tačno svaku stvar koju treba... koja je
28 bila razlog ovakve odluke.

29 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Krajišnik.

30 Najprije bih htio provjeriti, odnosno uvjeriti se da nema nikakvoga

1 nesporazuma u vezi s gospodinom Bjelobrkom. Mislim da postoji odluka kojom je
2 Vijeće zapravo omogućilo da se predoče daljnji dokumenti kada gospodin Bjelobrk
3 bude pozvan na unakrsno ispitivanje. I tu vjerojatno već vjerojatno mislite da
4 Vijeće nastoji osigurati pravično suđenje za Vas i naravno omogućiti Vam,
5 odnosno dopustiti Vam uvođenje dokumenata koje smatrate važnima.

6 Samo da vidim najprije imaju li drugi suci pitanja za Vas.

7 [Sudije većaju]

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, da li ste Vi svesni
9 sledećeg: ako biste Vi sami sebe zastupali, a to kažete da Vam je namera, da ste
10 Vi u skladu sa... da ste Vi obavezni da poštujete pravila o postupku i dokazima?

11 Dakle, na primer, kažete da postoje svedoci koji ne govore istinu, lažni
12 svedoci - mi se sada nećemo upuštati u to jesu li ili nisu - ali recite nam
13 znate li Vi da, sa jedne strane, da ako Vi takvog jednog svedoka unakrsno
14 ispitujete, da ako Vi, zapravo, sami sebe zastupate, da je to potpuno zakonit
15 način da se utvrdi da svedok nije - da li je to namerno ili nenamerno - da nije
16 rekao istinu. Znači, to jeste zakonit način, no postoje nekakva ograničenja u
17 proceduralnom smislu u pogledu načina na koji Vi to možete učiniti. Dakle,
18 razumete li šta hoću reći? Ja pokušavam sada da shvatim šta Vas navodi na to da
19 sebe zastupate. Ja pokušavam da Vam objasnim šta to tačno znači, jer Vi ste nama
20 rekli da, na primer, ti svedoci nama neće pomoći da utvrdimo istinu, ali u isto
21 vreme Pretresno veće nije u potpunosti sigurno u to da li Vi znate gde su
22 ograničenja u proceduralnom smislu u tom domenu.

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 OPTUŽENI: Gospodo sudije, ja sam slušao uvaženog sudiju Orijeja, koji je
2 rekao: "Mi smo profesionalni sudije. Mi smo i porota." Vi ćete sigurno
3 sugerisati ako ja nešto uradim što... što nije proceduralno. Zato sam i tražio
4 iz Sekretarijata da nekoga a...angažuje ko bi bio, da kažem, taj savjetnik i
5 sugerisô mi, jer ja ne želim da ja napravim ni jednu stvar kojom bi uvrijedio
6 Sud.

7 A što se tiče uvrede svjedoka, samo kratko da kažem. Nigdje nikad nećete
8 naći ni jednu uvrednu rečenicu na račun da sam rekô "turci", "balije" ili
9 "ustaše", ne znam kako, iako stalno govore "četnici". To nije moj vokabular,
10 niti ja želim da vrijeđam.

11 A što se tiče... a što se tiče... Samo još jednu rečenicu: zašto trebaju
12 istražitelji? Oprostite mi. Ja hoću da nađem istražitelja koji će pronaći
13 Radovana Karadžića, Ratka Mladića, one koji su po šumama, i da kaže evo
14 Tu...Tužilaštvu je li Momčilo Krajišnik bio član Predsedništva.

15 [redigovano]

16 [redigovano]

17 [redigovano]

18 [redigovano]

19 [redigovano]

20 [redigovano]

21 [redigovano]

22 [redigovano]

23 [redigovano]

24 [redigovano]

25 [redigovano]

26

27

28

29

30

1 [redigovano]
2 [redigovano]
3 [redigovano]
4 [redigovano]
5 [redigovano]
6 [redigovano]
7 [redigovano]
8 [redigovano]
9 [redigovano]
10 [redigovano]
11 [redigovano]
12 [redigovano]
13 [redigovano]
14 [redigovano]
15 [redigovano]
16 [redigovano]
17 [redigovano]
18 [redigovano]
19 [redigovano]
20 [redigovano]

21 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja mislim da bi nekoliko
22 delova iz zapisnika... da bi brisanje samo nekoliko delova zapisnika bilo
23 dovoljno.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sekretar se upravo time bavi.

25 Izvolite sada, gospodine Krajišnik. Nastavite, molim Vas.

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENI: Bio je neki dan svjedok ovde, jedan stranac, koji je pomiješao
2 tri aktivnosti. I lijepo je rekô: "Momčilo Krajišnik je učestvovô u pregovorima
3 oko predaje aerodroma". Uvaženi advokat Hanoteau je Francuz. Tog dana kada je
4 bila primopredaja aerodroma je sletio avionom predsednik Francuske Mitterrand.
5 To sav svijet zna. I mi s... Ja sam trebô samo da kažem: evo, pogledajte da je
6 to bilo tada. Tada, a nije bilo tog dana. Tog dana je bila jedna periferna
7 stvar. On je pomiješô, a... a rekao sam mu: prvog smo se mi šestoga vidjeli, 1.
8 juna, i znam šta je se desilo. I zato Vas molim... Ne može se na ovako kratkom
9 vremenu... Ja mogu da Vam sve ovde iznesem stvari s kojima se... koje su mi...
10 bio problem. I zato sam nevoljno donio ovakvu odluku.

11 Ovo što ste tiče procedure, sig... Malo sam se udaljio i hvala Vam što
12 ste mi omogućili da kažem nešto, a mimo pitanja, iako nerado to kažem. Ja ću se
13 truditi maksimalno da proceduru poštujem. Ja smatram da istina mora pobijediti.
14 Ja vjerujem u Boga. Ako istina ne može pobijediti, nema onda spasa svima.

15 I za istinu mora da odgovara svak. I Momčilo Krajišnik.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na ovim primedbama, gospodine
17 Krajišnik.

18 [Sudije večaju]

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, ako bi Vam bila
20 data prilika da imate veću ulogu, da igrate veću ulogu u predočavanju i pripremi
21 dokumenata, u postavljanju pitanja svedocima i ako bi ti neki praktični aspekti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vaše odbrane koji Vam trenutno ne odgovaraju, ako bi bili jednostavno ti aspekti
2 uklonjeni ili razrešeni, biste li Vi i dalje insistirali na tome da nemate
3 advokata?

4 G. STEWART: /nedostaje simultani prevod/

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, ja sam pitanje
6 postavio gospodinu Krajišniku. Tražim od njega da mi odgovori na ovo pitanje. A
7 ako Vi imate kakvih primedbi, to možete učiniti tek kasnije.

8 Izvolite, gospodine Krajišnik.

9 OPTUŽENI: Ja moram da ponovim još jednom: ja duboko uvažavam Sudsko
10 vijeće i uvijek kad moram da done... da kažem nešto što znam da Sudskom vijeću
11 ne odgovara, vjerujte osjećam se nelagodno. Ovo sve što sam Vam iznio je
12 nedovoljno da se razumije problem. Ja moram da ostanem kod ove svoje odluke.
13 Odluka je kompleksna i mislim da... A ja sam za... u budućnosti za sve što se
14 može pronaći da bi ovaj proces tekao što bolje i zato mi je žao što moram da dam
15 negativan odgovor.

16 A vjerujte, ja sam se navikô na Vas. Kad bi nekoga trebao da zamijenim,
17 meni bi teško bilo. Zato sam i tražio obnovu postupka, a ne da se nastavi
18 postupak. Pa sam rekô: sad će početi, pa ćemo utvrditi sve u početku, pa da bi
19 prezentirali... Zato je moja odluka bila da se vrati onaj Gaši, pa da se utvrdi
20 jesam li bio tamo i tako dalje, jer je mnogo toga propušteno. I smatram da je
21 bolje ovakvo stanje kakvo postoji. Daleko je bolje da se branim sâm nego da se
22 branim pod ovim uslovima.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A u drugim uslovima, ako bi uslovi bili
24 drugačiji?

25 OPTUŽENI: Ja Vas molim da organizujete statusnu konferenciju i da se...
26 svi iznesu svoje argumente. A ja vjerujem da ćete Vi donijet... da će tada izaći
27 najbolja odluka.

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, kao što sam već
3 malopre rekao, imaćete priliku da iznesete svaku primedbu koju želite izneti.
4 Mislim da je vrlo jasno ono o čemu Pretresno veće sada pokušava da utvrdi, a to
5 je da li je ovo pitanje za koje treba da se odredi zasebna statusna
6 konferencija, na kojoj bismo se mogli pozabaviti kako i činjeničnim okolnostima
7 tako i o pravnim posledicama postojeće situacije i stavova koji zauzimaju sve
8 zainteresovane strane.

9 Izvolite sada.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, jasno je da se ta pitanja
11 moraju preispitati. Ja sad... Meni nije 100% jasno zbog čega se ovde govori o
12 potrebi da se organizuje zasebna statusna konferencija i zašto se o tome ne može
13 govoriti sada na postupku, u okviru ovog postupka znači, jer to ionako čini deo
14 ovog suđenja, zar ne?

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali i statusna konferencija je deo
16 suđenja, tako da možete svakako reći ovde šta imate, ako želite.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da, časni Sude. Koliko ja shvatam i
18 statusna konferencija i suđenje su javni pretresi. Svrha i jednog i drugog je
19 jedna te ista.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, svrha jeste, ali recimo da je
21 statusna konferencija pretres koji je isključivo posvećen razrešenju ovog
22 problema.

23 G. STEWART: [simultani prevod] U redu. To mi je jasno. No dobro, nema
24 veze kako ćemo taj pretres zvati, bitno je da imamo priliku da se pozabavimo
25 problemom.

26

27

28

29

30

1 Dakle, s obzirom da će postojati mogućnost kasnije da se mi detaljno
2 izjasnimo, ja bih sada iskoristio priliku samo da iznesem vrlo kratke primedbe.

3 Vi ste, časni Sude, citirali nekoliko kratkih odlomaka iz jednog pisma
4 koje je ionako sâmo veoma kratko. To je pismo gospodina Krajišnika upućeno
5 sekretaru. Na osnovu onoga što je gospodin Krajišnik jutros rekao, jasno je
6 kakav je njegov stav. On je to ponovio već nekoliko puta i to vrlo
7 nedvosmisleno, a to je da je rešio - i to je ponovio više puta - dakle, da je
8 rešio, da je odlučio da se sâm zastupa. Pismo koje je uputio sekretaru, u njemu
9 to isto stoji. Došlo je do greške u navođenju pravila iz Pravilnika, ali pravilo
10 na koje se poziva gospodin Krajišnik je pravilo na temelju kojeg optuženi može,
11 ako bude rešio da se sâm brani, da on mora o tome napismeno da obavesti
12 sekretara. Jedino objašnjenje koje on traži od sekretara je da mu dâ nekoliko
13 pojašnjenja u pogledu procedure koju treba usvojiti i ispoštovati nakon toga,
14 kao neke početne tačke.

15 Eto, to su dakle ta dva elementa o kojima smo već govorili juče, a koja
16 ću sada ponoviti. Dakle, s jedne strane, on je doneo odluku da će sâm da se
17 brani. I kao drugo, on je o tome obavestio napismeno sekretara.

18 Reklo bi se da ćemo mi dobiti priliku da iznesemo punu argumentaciju u
19 vezi sa ovim pitanjem. Jedino što mi nije jasno sada da li - a stičem utisak da
20 ovde se pokušava nametnuti ideja da možda gospodin Krajišnik nije u potpunosti
21 sposoban da to učini - šta to treba da znači? Da li možda njega neko ovde ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 smatra odraslom osobom svesnom, u potpunosti svesnom svojih postupaka?

2 Ja, časni Sude, mislim da je moguće da Vi, zapravo, sada postavljate
3 gospodinu Krajišniku pitanja koja za cilj imaju da se utvrdi da li bi u
4 određenim okolnostima gospodin Krajišnik prihvatio da preispita svoju odluku. No
5 on je već više puta rekao da je on čvrsto odlučio da mi njega ovde više ne
6 zastupamo.

7 Dakle, mi smatramo da je veoma teško dati bilo koje tumačenje odluke
8 gospodina Krajišnika osim onoga koje je on sam izneo, a to je da neće da ima
9 advokate. On kad kaže da je to rešio nerado, to znači da bi on više voleo da
10 nije bio prinuđen da to odluči, ali s obzirom da je situacija takva, onda je on
11 tu odluku doneo i to je to.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Stewart.

13 Da li bi Optužba želela nešto sada da kaže?

14 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Hvala, časni Sude. Hvala Vam što ste
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mi dali priliku da se i ja izjasnim.

2 Ja mislim da bi pretres posvećen ovom pitanju trebalo da se organizuje
3 što je pre moguće, kada to bude odgovaralo stranama, pa bilo da će se zvati
4 statusna konferencija ili na neki drugi način. Na tom pretresu će se morati
5 obraditi sva pitanja koja treba da se obave s tim u vezi. Gospodin Krajišnik je
6 malopre rekao da je pripremio dokument u kojem se objašnjavaju svi razlozi koji
7 su doveli do te odluke. On je držao u ruci dokument koji nam se učinio kao malo
8 poveći dokument, u svakom slučaju sa više stranica. I ako sam ja dobro shvatio,
9 to je dokument koji mora biti dostavljen Pretresnom veću kako bi ono bolje
10 shvatilo razlog gospodina Krajišnika.

11 On je takođe predložio da sekretar imenuje nekoga ko bi mogao da ga
12 posavetuje, da mu objasni na koji način se može sâm zastupati, a da istovremeno
13 ne učini nešto što je u suprotnosti sa pravilima ovog Suda.

14 I ono što je još najvažnije u svemu ovome je da Pretresno veće mora sa
15 gospodinom Krajišnikom da detaljno ispita situaciju, da se uveri da se on svesno
16 i obavešteno odriče prava na pravnog zastupnika.

17 Dakle, to su sva pitanja koja moraju biti razmotrena prije nego što se
18 donese konačna odluka.

19 A razlog zbog kojeg mi tražimo da se taj pretres odmah, što je pre
20 moguće, održi je taj što mi imamo svedoke koji su već tu ili su već na putu i
21 nužno je da se ovo sve što pre reši kako bismo mogli nastaviti sa suđenjem i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kako ne bi došlo do velikih prekida u suđenju.

2 To su bili naši argumenti, časni Sude. Hvala Vam.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam, gospodine Harmon.

4 Kao što sam već ranije rekao, radi se o vrlo složenom pitanju.

5 Pretresnom veću će biti potrebno izvesno vreme kako bi se posavetovalo, kako bi
6 donelo odluku o tome na koji način treba postupiti. Pretresno veće smatra - no
7 moguće je i da... sasvim je moguće da više nemate puno poverenja u mogućnost
8 ovog Pretresnog veća da proceni koliko vremena treba da donese neku odluku - no
9 recimo, usuđujem se da kažem da mislimo da nam treba jedno sat vremena, što
10 znači da ćemo napraviti pauzu do 12.00h.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude. Časni Sude, samo jedno
12 pitanje u vezi s ovim dokumentom. Znaite, vrlo je čudno, po našem mišljenju, da
13 mi s jedne strane više nismo advokati gospodina Krajišnika; s druge strane,
14 malopre je Pretresno veće proglasilo *status quo*. Dakle, bilo bi dobro da nam se
15 bar sa praktične strane kaže šta da radimo. Ja predlažem, naravno, da nastavim
16 da zastupam gospodina Krajišnika dok god mi on to dozvoljava. A ja sam mu to i
17 predložio i ja mu to predlažem. Sad, on može odbiti ili prihvatiti, ali morate
18 mi reći šta ja treba da radim. Mora mi se dati prilika da porazgovaram s
19 gospodinom Krajišnikom, da vidim je li on spreman da mi dâ priliku da nastavim
20 da ga zastupam na temelju Vaše odluke o *status quo*.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iako ste Vi još uvek advokat gospodina
2 Krajišnika u ovom trenutku, nalazimo se u vrlo specifičnoj situaciji, jer niti
3 ste Vi zadovoljni tom situacijom, niti je njome zadovoljan gospodin Krajišnik.

4 [Sudije većaju]

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vaš stav je jasan, gospodine Harmon
6 /?Stewart/.

7 Pretresno veće će dati sada sledeće smernice: gospodine Krajišnik,
8 Pretresno veće Vas poziva, a možda ćete to moći da učinite u narednih sat
9 vremena - ne znam da li je to već prevedeno ili nije - dakle, mi Vas pozivamo da
10 gospodina Stewarta obavestite o sadržaju tog dokumenta kako bi gospodin Stewart
11 mogao bar da Vas posavetuje, da Vam dâ bilo koji savet koji bude mislio da treba
12 da Vam dâ, jer on je za sada, bar za sada, još uvek Vaš advokat. U isto vreme,
13 Pretresno veće prihvata da ako Vi rešite da taj dokument dostavite čak i bez
14 saglasnosti gospodina Stewarta, ako rešite da ga date Pretresnom veću, uprkos
15 tome što bi Vam gospodin Stewart rekao da to ne učinite, Pretresno veće prihvata
16 da ste Vi taj koji donosi konačnu odluku o tome i dakle da, ako Vi želite da ga
17 dostavite Pretresnom veću, da Vi to možete učiniti iako se gospodin Stewart sa
18 time ne bude složio. Ali Vas ipak pozivamo da prethodno konsultujete gospodina
19 Stewarta i napominjemo da je Vaša odluka konačna odluka.

20 Izvolite, gospodine Krajišnik.

21 OPTUŽENI: Ovde se radi o mom podsjetniku. Ako mi se dozvoli da se
22 obratim Sudskom vijeću. Pola je kucano, a pola je pisano, tako da ja nisam imao
23 namjeru da to predajem niko...nikome, ali ako bude do toga došlo, onda sigurno
24 sadržaj moga izlaganja mogu da se konsultuje kad dođe vrijeme.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Dakle, ako sam dobro shvatio, Vi
2 nemate nameru da to dostavljate sada Pretresnom veću.

3 A da li bi Vam bilo od koristi za postizanje onoga što sada imate na umu
4 - to tek treba utvrditi - ali je Pretresno veće uvereno da ako Vi budete želeli
5 da se posavetujete sa gospodinom Stewartom, da će on Vama izaći ususret, da će
6 on izvršiti svoju dužnost i da će Vam dati svoj savet u pogledu toga koji je
7 najbolji način za Vas da postupite, čak iako to možda nije ono što bi on lično
8 želeo da Vi učinite.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, sasvim ste u pravu. Kad budem
10 davao savete gospodinu Krajišniku, ja ću uvek dati savete koji su u njegovom
11 najboljem interesu. Mislim da je to ono što je Pretresno veće imalo na umu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pretresno veće je uvereno da ćete se
13 ponašati na profesionalan način.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Hoću.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. 12.10h ponovo u sudnici.

16 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

17 ... Početak pauze u 11.08h

18 ... Sednica nastavljena u 12.14h

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.

20 Izvolite sjesti.

21 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, gospođa Loukas ima drugih
22 obveza, pa je morala otići.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

24 G. STEWART: /nedostaje simultani prevod/
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije svega, opet se ispričavamo zbog 15
2 minuta kašnjenja, što je zapravo 25% vremena koje smo procijenili, što znači da
3 se poboljšavamo, iako sporo, dakle, u procjenjivanju potrebnog vremena.

4 Postoje dvije stvari o kojima bih htio govoriti sada. Prvo je ono o čemu
5 smo razgovarali prije pauze, dakle da li bi trebalo održati statusnu
6 konferenciju u vezi s obaviješću gospodina Krajišnika da se želi braniti sâm, a
7 druga je jedna druga odluka koju još moramo donijeti.

8 Počnimo, dakle, najprije sa prvom stvari. Ponajprije, Vijeće je
9 ustanovilo da je *status quo*, kako smo ga objasnili jutros na početku ovoga
10 ročišta, zapravo nepromijenjen. Vijeće je čulo neke dodatne informacije od
11 gospodina Krajišnika, ali to nije jedina stvar koja bi bila relevantna za učinak
12 takve obavijesti. Ja ću o tome govoriti još malo kasnije.

13 Vijeće je odlučilo da se statusna konferencija ili barem dio ročišta
14 koji bi bio posebno posvećen ovome pitanju održi sljedećega tjedna. Vijeće
15 smatra da će trebati vremena, da će nama trebati vremena, odnosno strane u
16 postupku će trebati vremena, kao i Vijeću, za pripremu takvog ročišta koje bi
17 bilo konkretno posvećeno ovome pitanju.

18 Isto tako, Vijeće je odlučilo da će i dalje saslušati sljedeća dva
19 svjedoka, da mora nastaviti raditi na predmetu. Međutim, kada dođemo do
20 saslušavanja gospodina Nelsona, htjeli bismo dva ili tri sata prije toga posebno
21 posvetiti ovom pitanju koje je zasada neriješeno. Za vrijeme toga ročišta, mi
22 ćemo još dublje istražiti sve vidove i posljedice želje gospodina Krajišnika da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 se zastupa sâm. Iz činjenice, da kažem, da se radi o želji gospodina Krajišnika
2 treba biti jasno svima, a i gospodinu Krajišniku, da se ovdje ne radi samo i
3 isključivo o njegovoj odluci, nego da će Vijeće morati ustanoviti da li ova
4 njegova želja da se brani sâm ulazi u okvire, u granice izvršavanja prava na
5 samostalnu obranu. A kao što svi znamo, to pravo nije neograničeno.

6 Na toj statusnoj konferenciji će se također ukazati prilika da se dalje
7 istraže, te da se iznesu argumenti u vezi s tim povezanim pravnim pitanjima.
8 Budući da Vijeće smatra da u ovome trenutku ne postoji dovoljna analiza pravnih
9 izvora koja je predstavljena Vijeću - kada govorim o pravnim izvorima, mislim na
10 odluke drugih raspravnih vijeća na koje se... na koje bismo se mi mogli
11 osloniti, raspravnih vijeća i žalbenog vijeća.

12 U ovome predmetu je gospodin Krajišnik u više navrata tražio da mu se
13 omogući aktivnije sudjelovanje u pripremama i izvođenju svoje obrane. Vijeće je
14 bilo vrlo pažljivo prema zahtjevima gospodina Krajišnika, te je poduzelo neke
15 mjere kako bi omogućilo bolju suradnju i komunikaciju gospodina Krajišnika i
16 njegovih odvjetnika. Međutim, izgleda da ove mjere zapravo nisu donijele željeni
17 plod koji bi trebao razriješiti teškoće.

18 Dok se ne donese odluka o ovoj stvari o kojoj sam upravo govorio, tj.
19 hoće li se moći udovoljiti želji gospodina Krajišnika da se sâm zastupa, dakle
20 dok ne dođe do donošenja odluke po tome pitanju, Vijeće će nastaviti raditi već
21 ranije utvrđenim planom. Vijeće će od današnjega dana, kao jedan eksperiment,
22 dopustiti gospodinu Krajišniku postavljanje dodatnih pitanja nakon unakrsnog
23 ispitivanja koje će voditi Obrana, dakle nakon unakrsnog ispitivanja svakoga
24 svjedoka.

25

26

27

28

29

30

1 Kada to budete radili, gospodine Krajišnik, sad se obraćam konkretno
2 Vama, ja Vam mogu dati savjet da se adekvatno pripremite jer ćete morati igrati
3 igru prema osnovnim pravilima, kao što i svi drugi to moraju učiniti. Nedostatak
4 pravnoga iskustva kod Vas znači da može doći do ozbiljne opasnosti da naštetite
5 svome položaju. Vi morate biti svjesni da ukoliko nehotice naškodite svojoj
6 situaciji time što postavljate pitanja svjedocima, da je to nešto s čime ćete se
7 morati pomiriti. Vijeće Vam stoga upućuje savjet da se konzultirate s
8 dodijeljenim Vam odvjetnikom, sa bilo kojim načinom ispitivanja koji biste
9 htjeli obaviti.

10 To je odluka Raspravnoga vijeća u vezi sa ročištem koje bi se održalo
11 posebno u vezi s ovom temom, te o tome kako će se raditi do donošenja konačne
12 odluke po tom pitanju.

13 Sada bih prešao na sljedeću stvar koju moramo obraditi sada, a to je
14 odluka po zahtjevu tužitelja za pozivanje dva nova svjedoka.

15 Ovo je odluka po zahtjevu tužitelja od 17. maja 2005., da se pozovu dva
16 nova *viva voce* svjedoka. Ti svjedoci su poznati pod pseudonimima 681 i 682.

17 U pravilu 73*bis* Pravilnika o postupku i dokazima, u relevantnome dijelu
18 stoji sljedeće: "Nakon početka suđenja, tužitelj može podnijeti zahtjev za
19 izmjenom broja svjedoka koji treba pozvati, a Vijeće može odobriti zahtjev
20 tužitelja ukoliko se uvjeri da je on u interesu pravde."

21 Na svome popisu svjedoka iz decembra 2003. godine, Tužiteljstvo je u
22 paragrafu 8 svoje argumentacije naznačilo da u tom trenutku nije bilo u
23 mogućnosti imenovati 8 od 101 *viva voce* svjedoka koji su mu odobreni za
24
25
26
27
28
29
30

1 dokazivanje svojih teza. Od tada Tužiteljstvo je ispunilo pet upražnjenih
2 mjesta. Pitanje koje sada stoji pred Raspravnim vijećem je ima li tužitelj pravo
3 ispuniti još dva mjesta u ovoj poodmakloj fazi suđenja time što bi za ta mjesta
4 iskoristio potencijalne svjedoke 681 i 682. Obrana kaže da tužitelj nema pravo
5 to učiniti te iznosi razne razloge, uključujući i to da ovakvo kasno dodavanje
6 na popis svjedoka nije u dovoljnoj mjeri obrazloženo.

7 Svojom odlukom od 23. novembra 2004. godine, na stranici transkripta
8 8586, Vijeće je kazalo da "se slaže s Obranom da treba pružiti zadovoljavajuće
9 objašnjenje u vezi s tim zašto svjedok nije bio i zašto se s njim nije, zapravo,
10 moglo stupiti ranije u kontakt kada je popis svjedoka dat Vijeću i Obrani. Isto
11 tako, strana koja upućuje zahtjev mora pokazati da iskaz svjedoka koji nije
12 spomenut na popisu svjedoka je dovoljno važan da bi se opravdalo dodavanje
13 svjedoka na popis nakon početka suđenja".

14 Točno je da je u ovome slučaju Tužiteljstvo bilo u kontaktu s oba
15 svjedoka prije dugo vremena. Naime, u martu 2004. godine, kada govorimo o
16 svjedoku 681, te u januaru 2003., kada se radi o svjedoku 682. Također je točno
17 da razlozi tužitelja za dodavanje svjedoka 681 i 682 u ovoj kasnoj fazi suđenja
18 na neki način nisu istaknuti kao zadovoljavajući. Tužiteljstvo tvrdi da je
19 razgovor sa jednim drugim nedavno dodanim svjedokom zapravo učinio da se iskaz
20 svjedoka 682 čini relevantnijim nego što je to ranije bio slučaj. I to je sve.
21 Sâmo Tužiteljstvo priznaje "da bi bilo poželjnije" da su se te osobe, 681 i 682,
22 identificirale kao svjedoci ranije u tijeku sudskog postupka.

23 No u drugome smislu, Tužiteljstvo je dalo zadovoljavajuće razloge:

24

25

26

27

28

29

30

1 naime, da je pregledalo preostale svjedoke, te donijelo odluku "učiniti više uz
2 manje". U tom smislu, Vijeće se slaže sa argumentacijom Tužiteljstva u paragrafu
3 10 njihovog odgovora od 20. maja 2005., gdje tužitelj kaže da se može pozvati na
4 razloge interesa pravde kako bi se opravdale kasne prilagodbe popisa svjedoka.

5 Osim toga, ja se sjećam da je 27. aprila 2005. Vijeće dalo uputu
6 tužitelju da se još više usredotoči na ona pitanja koja se nalaze u srži
7 optužnice protiv gospodina Krajišnika. Taj postupak završnoga pregleda koje je
8 Tužiteljstvo obavilo je, po svemu sudeći, dovelo do toga da tužitelj preispita
9 vrijednost dva svjedoka koja je nešto ranije ostavio po strani. Naravno, Vijeće
10 ne želi donositi nedosljedne odluke, ali iako je uvijek poželjno da jedna strana
11 u postupku ima dobre razloge za uvođenje novih elemenata u već određeni
12 raspored, nedostatak čvrstoga objašnjenja nije nužno poguban za zahtjev strane u
13 postupku i to posebno ne kada je Vijeće neposredno prije toga zatražilo od
14 strana da se usredotoči, te da završi s izvođenjem svojih dokaza ranije nego što
15 je strana u postupku moguće očekivala.

16 Vijeće ustanovljava da zahtjev tužitelja stoji u okviru odredbi pravila
17 73bis Pravilnika, a mjerodavni test su interesi pravde. Postoji puno načina da
18 se to razmotri. Efikasan postupak je svakako u interesu pravde, a Tužiteljstvo
19 obećava svojim podneskom lakši proces, s time da će ispustiti otprilike 15
20 svjedoka. Međutim, moram primijetiti da smo slično takvo objašnjenje dobili i u
21 zadnjem zahtjevu tužitelja za dodavanjem dva nova svjedoka, a to je bio podnesak
22 od 8. aprila ove godine. Razlika je u tome što u tom podnesku nije konkretno

23
24
25
26
27
28
29
30

1 naveden broj svjedoka koji će biti ispušten.

2 Isto tako je u interesu pravde da Vijeće sasluša svjedoke koji
3 vjerojatno mogu pomoći Vijeću pri utvrđivanju istine. Tužiteljstvo izgleda misli
4 da dva potencijalno predložena svjedoka, 681 i 682, zapravo govore puno više o
5 srži stvari nego drugi svjedoci koje je namjeravalo pozvati. I nakon što smo
6 pregledali materijal koji je došao uz podnesak, Vijeće nema razloga da se s time
7 ne složi. Sada bih se vratio za trenutak na važnost svjedoka 681 i 682.

8 I naposljetku, u interesu je pravde da se Odbrani da dovoljno vremena da
9 pripremi unakrsno ispitivanje svedoka koji ranije nisu bili predviđeni, ako
10 Pretresno veće, vršeći svoja diskreciona prava, dozvoli da se ti svedoci pozovu.
11 Tužilaštvo sâmo priznaje da je šteta nanesena jednoj od strana osnov za
12 odbijanje podneska.

13 Optužba navodi u paragrafu 6 aneksa A svog podneska da je transkript
14 razgovora 681 dat Odbrani 15. oktobra 2004. godine. Drugim rečima, taj materijal
15 se nalazi u posedu Odbrane već nekoliko meseci, iako se mora uzeti u obzir da s
16 obzirom da gospodin 681 nije bio na spisku svedoka za ovaj predmet, da se vrlo
17 lako može pretpostaviti da je Odbrana njemu posvetila vrlo malo ili nimalo
18 pažnje. Za gospodina 681 navodi se da je on bio na jednom vrlo značajnom
19 položaju 1992. godine, da ima saznanja o pitanjima koja mogu imati ključan
20 značaj za ovaj predmet. Stoga je u interesu pravde da se Odbrani dodeli dodatno
21 vreme da se pripremi za ovog svedoka.

22 Što se gospodina 682 tiče, on je nešto manje značajan za ovaj predmet.
23 Međutim, njegovo svedočenje tiče se navodne oružane grupe zvane Žute ose i tiče

24

25

26

27

28

29

30

1 se takođe jedne zasad relativno nedovoljno ispitane teme, a to je odnos između
2 redovnih oružanih snaga Republike Srpske, s jedne strane, i srpskih paravojnih
3 snaga, sa druge strane. Optužba nas je obavestila da, zapravo, iskaz gospodina
4 682 treba da zaokruži svedočenja dva druga svedoka koji takođe treba da svedoče
5 o Žutim osama, ali iz potpuno drugačije perspektive. Po mišljenju Pretresnog
6 veća, gospodin 682 bi trebalo takođe da dâ iskaz koji će uravnotežiti iskaze dva
7 druga svedoka, što znači da ga je potrebno saslušati u interesu pravde.

8 Izjave gospodina 682 nisu bile dostavljene Odbrani pre nego što je
9 Tužilaštvo dostavilo svoj podnesak. Dakle, kao što je to bio slučaj sa svjedokom
10 681, Odbrani će se i za ovog svedoka odobriti dodatno vreme da se pripremi.

11 Pretresno veće smatra da bi bilo pravično Odbrani dati ukupno četiri
12 dana bez rada u sudnici kako bi se pripremila za unakrsno ispitivanje svedoka
13 681 i 682, a na Odbrani je samoj da vidi kako će organizovati, kako će podeliti
14 ova četiri dana i kada želi da ih iskoristi i da o tome obavesti Optužbu.

15 Dakle, da rezimiramo: zahtev Optužbe da se spisku svedoka dodaju svedoci
16 681 i 682, a da se neki drugi svedoci izbace, je u suštini zahtev da joj se
17 odobri da reorganizuje svoju strategiju izvođenja dokaza i to u trenutku kada je
18 izvođenje dokaza Optužbe ušlo u svoju finalnu fazu. Pretresno veće nema ništa
19 protiv da odobri ovu reorganizaciju, smatrajući da je ona u skladu sa interesima
20 pravde, s tim da mora da se obezbedi prilikom vršenja ovih izmena u rasporedu da
21 se nikako šteta ne nanese Odbrani.

22 Dakle, u zaključku, odluka Pretresnog veća je sledeća:

23 Kao prvo: odobrava se podnesak Optužbe za svakog od ova dva svedoka i to
24
25
26
27
28
29
30

1 pod uslovom da Optužba ne bude pozvala nijednog drugog svedoka tokom četiri
2 radna dana pred svedočenje svedoka 681 i 682. Ti, dakle, dani... vansudski dani
3 treba da se odrede u skladu sa željama Odbrane.

4 Drugo: ta mogućnost da Optužba pozove oba ova svedoka i da zbog toga
5 bude obavezna da izbací četiri radna dana iz svog rasporeda rada ni na koji
6 način ne utiče na obavezu Optužbe da svoje izvođenje dokaza završi do 22. jula
7 2005. godine.

8 Treće: od Optužbe se traži da Pretresnom veću i Odbrani, čim to bude
9 moguće, a najkasnije do narednog ponedeljka, dostavi raspored rada, odnosno
10 predlog rasporeda rada za narednih četrdesetak radnih dana koji joj preostaju za
11 izvođenje njenih dokaza. Pretresno veće vrlo dobro zna da su rasporedi
12 pojavljivanja svedoka promenjivi kao i vremenska prognoza u ovoj zemlji, ali bez
13 obzira na to u tom rasporedu mora da se tačno navedu dani kada će svedočiti
14 svedoci 681 i 682 i da se tačno označe dani pred njihovo svedočenje, o kojima
15 smo već dali potrebna objašnjenja.

16 Od Optužbe se također traži da redovno ažurira svoj plan rada, svoja
17 predviđanja i sve zainteresovane strane o tome na vreme obavesti čim dobije bilo
18 kakvu novu informaciju. To će omogućiti Odbrani i Pretresnom veću da planiraju
19 svoj rad.

20 Ovim se završava odluka Pretresnog veća po zahtevu Optužbe.

21 Osim ako imate još nešto hitno što bi sada moralo da se reši, predlažem
22 da zaključimo pretres.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, samo sam hteo da kažem da ste
2 Vi, govoreći o prvoj stvari o kojoj ste govorili nakon što smo nastavili sa
3 pretresom, Vi ste rekli da postoje neke stvari koje se čine jasnim gospodinu
4 Krajišniku. Ja bih sada rekao samo sledeće, a to je da ne postoji nijedan
5 element koji bi značio prihvatanje ili ustupanje bilo kakvog stava. To znači da
6 ćemo sve svoje argumente izneti tek sledeće nedelje na tom zasebnom pretresu
7 koji za to bude organizovan.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Mi smo sada pokušali samo da
9 formulišemo u glavnim crtama glavne probleme, aspekte i posledice, uključujući i
10 pravne posledice na koje Pretresno veće želi da Vam posebno skrene pažnju. No s
11 obzirom da ste Vi juče tražili da Vam se dozvoli da iznesete i svoje argumente
12 kao advokat Odbrane, u tim okolnostima mi naravno ne možemo to da isključimo,
13 ali mislim da se u obzir moraju uzeti i moguće posledice onoga što gospodin
14 Krajišnik želi.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Ali ono što sam ja hteo da kažem je
16 da ništa od onoga što je gospodin Krajišnik rekao ili što bismo mogli da
17 pomislimo da je rekao, da to zapravo ne znači da je gospodin Krajišnik završio
18 sa svojim argumentima i da više neće tražiti priliku da nešto više o tome kaže.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. U redu. Ja mislim... ja ne vidim
20 da ovdje ima bilo što treba isključiti i što je na bilo koji način isključeno.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 Sve to, taj pretres će biti organizovan na način da se svim stranama da prilika
2 da otvoreno iznesu svoje mišljenje, i stranama i optuženom, svoje mišljenje o
3 situaciji koja je nastala nakon što je gospodin Krajišnik poslao svoj dopis
4 sekretaru.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, možda to nije najvažnija
6 stvar, ali ja sam jutros zaboravio da predstavim gospodina Michaela Wolfea, koji
7 je ovde prvi put u sudnici. On je član tima Odbrane već dosta vremena i biće do
8 31. maja. Ali eto, hteo sam samo da to... da Vam to kažem, da ne bi izašli iz
9 sudnice a da ga nisam predstavio.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Wolfe, dobrodošli u
11 ovu sudnicu. Vi ste videli da je ponekad bio teško obratiti pažnju i videti sve
12 što se dešava u sudnici.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, ako sam ja dobro shvatio, mi
14 ćemo nastaviti sa dva naredna svedoka, a tek nakon toga ćemo održati pretres.
15 Htio bih samo radi planiranja rada da mi se tačno kaže kako će se postupati.
16 Dakle, da li će gospodin Stewart ispitivati ili će ispitivati gospodin Stewart i

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 gospodin Krajišnik? I naravno, hteli bismo da budemo sigurni da će gospodin
2 Krajišnik biti spreman u potpunosti, ako bude rešio da sâm sebe zastupa, znači
3 da ispituje svedoke koji su tu već u Hagu.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znete šta, da Vam kažem sledeće: kakvu
5 god da odluku Pretresno veće donese, da li će gospodin Krajišnik zastupati sâm
6 sebe ili će ga zastupati advokat, ta odluka, po mišljenju Pretresnog veća, neće
7 imati nikakvih posledica na nesmetano odvijanje ovog postupka. Neće doći do
8 prekidanja postupka. Moguće da će to biti jedno od pravnih pitanja koja se tiču
9 ovog problema o kojem će se morati razgovarati tokom ovog zasebnog pretresa, ali
10 Vi svakako znate da je eventualni prekid suđenja jedan od mogućih aspekata koji
11 se javlja u situacijama kada se govori o samo-zastupanju optuženog.

12 G. HARMON: [simultani prevod] Pa znate, glavni razlog zbog kojeg sam ja
13 ovo rekao je zato što je potrebno da se obavi dosta rada na planiranju i na
14 pravljenju rasporeda za dovođenje svedoka i bitno je da se tome pristupi što je
15 ranije moguće. Zato bismo bili zahvalni ako bi nam Pretresno veće dalo smernice
16 čim bude u stanju da to učini.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Naravno. No situacija će biti
18 takva sve dok odluka ne bude donesena. Ali Pretresno veće, pre nego što donese
19 odluku, mora prvo da sačeka, da sasluša Vašu argumentaciju, pa će tek onda moći
20 da, nakon što to bude učinilo, proceni koliko će vremena biti potrebno da donese
21 tu odluku. A u međuvremenu, suđenje će se odvijati kao što je to već ranije bilo
22 predviđeno. Neće biti nikakvih izmena s tim u vezi.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Dakle, sada smo čuli sve što je trebalo za danas. Pretres je završen.

2 Nastavljamo sutra u 9.00 sati.

3 ... Sednica završena u 12.44h.

4 Nastavak zakazan za petak,

5 27.05.2005., u 09.00h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 26.05.2005.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.